

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola MILONICE

683 36 Milonice 66

Identifikátor školy: 600 124 959

Termín konání inspekce: 13. a 14. říjen 2004

Čj.:	12-1368/04-11087
Signatura:	ol5ay103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Jednotřídní mateřskou školu (dále též MŠ) s kapacitou 30 dětí zřídila obec Milonice 118, PSČ 683 36. Slouží však i dětem z blízkých Nesovic a Uhřic. Od roku 2003 je příspěvkovou organizací. Sdružuje školní jídelnu (ŠJ), která zajišťuje stravu nejen pro děti, ale v rámci doplňkové hospodářské činnosti i obědy pro důchodce. Plně tak využívá kapacity, stanovené na 40 jídel. Ve školním roce 2004/2005 bylo k celodennímu pobytu zapsáno 23 dětí.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v mateřské škole,
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací činnost zajišťovaly dvě pedagogické pracovnice. Ředitelka s odpovídající kvalifikací pracovala na plný úvazek a učitelka s úvazkem 0,41 nesplňovala podmínky pedagogické a odborné způsobilosti. Přidělené úvazky byly, vzhledem k počtu zapsaných dětí, nedostačující. Nedovolovaly, aby se pracovní doby učitelek při práci s dětmi překrývaly, což mělo neblahý vliv na výchovně-vzdělávací činnost, obzvláště na počátku školního roku. Zvýšení úvazků na 1,75 bylo naplánováno až na rok 2005.

Organizační a informační systém řízení má vzhledem k malému počtu zaměstnanců jednoduchou strukturu a převážně neformální podobu. Formálně byl zdokumentován v pečlivě zpracovaných řádech a dalších písemnostech. Veškeré kompetence, včetně vedení a zodpovědnosti za školní jídelnu si ponechala ředitelka. Ta řadu let, kdy byl nižší stav dětí v MŠ, zajišťovala její každodenní provoz sama. Pravomoci s ohledem na nově vzniklou situaci však neupravila, a tak zůstaly plně v jejích rukou.

Pro vedení a motivaci zaměstnanců vytvořila ředitelka soubory hodnotících kritérií a několik dílčích plánů, vztahujících se ke kontrole, dalšímu vzdělávání i jednání nově zřízené pedagogické rady. Tyto materiály však byly příliš obecné a málo využitelné. Nedávaly konkrétní oporu k dalším postupům a krokům. Projevilo se to zejména při realizaci kontrolní činnosti, která nebyla příliš účinná. Potřebnou metodickou pomoc poskytla učitelce bez kvalifikace jen v minimální míře. Chybělo odborné vedení s jasným označením podstatných pedagogických problémů a jejich možných řešení.

Personální podmínky byly celkově hodnoceny jako dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

MŠ je umístěna v nově opravené budově bývalé základní školy, která vznikla v roce 1920. V jedné její části je předškolní zařízení a v druhé byty postavené nedávno, po zrušení školy. Prostory, které slouží mateřské škole byly přistaveny a zrekonstruovány již mnohem dříve.

Vyhovují jejím účelům a jsou vzhledem k počtu docházejících dětí dostatečně velké, zejména pracovna a herna, v níž se na odpoledne rozkládají lehátka. Další místnosti s výjimkou sociálního zařízení na ně přímo navazují (šatna a jídelna). Zázemí pro pedagogický personál je však nedostatečné. Jedna místnost, která by jej mohla poskytnout je využívána především jako sklad. Zahrada, přiléhající k budově je přiměřeně velká, příjemná s malým pískovištěm, hracím domkem a zastaralými kovovými prolézačkami. Poskytuje však dostatek příležitostí k pohybovým a oddychovým činnostem dětí.

Vybavení nábytkem a hracími kouty je původní, staršího data, ale svépomocí vhodně udržované, doplněné výzdobou dětských prací. Interiér tak působí přirozeně, bez rušivých momentů. Hraček, didaktických pomůcek, hudebních nástrojů, doplňkového materiálu a knih má MŠ dostatek, i když pocházejí z minulých dob a nejsou inovované. Jejich umístění, převážně v uzavřených skříních a mnohdy i dětem nepřístupné však omezovalo rozvoj her. Tělovýchovné nářadí a rozmanité náčiní chybělo, což mělo negativní vliv na pohybové aktivity. Kontrolní činnost v oblasti materiálních podmínek probíhá přirozeně a každodenně. Plán obnovy byl promyšlený, vázaný na možnosti zřizovatele. Ten investoval především do technického stavu budovy a rekonstrukce ŠJ, která slouží i širší veřejnosti. Jí slouží i budova a zahrada MŠ při vítání občánků a jednorázových sportovních akcích obce.

Materiálně-technické podmínky školy byly vyhodnoceny na dobré úrovni.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

Výchovně-vzdělávací program

Výchovně-vzdělávací program „Rok v mateřské škole“ měl vytýčeny dlouhodobé cíle, které odpovídaly obecným záměrům předškolní výchovy. Navazoval na předchozí koncepční plány a obsahoval i požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (Věstník MŠMT, ročník LVII, sešit 5, 2001, č.j. 14 132/01-22). Jeho zpracování však bylo do značné míry mechanické a vedlo k překrývání, mnohdy i k nárůstu obdobných údajů. Především chyběla provázanost mezi dlouhodobými cíli a krátkodobými úkoly, realizovanými při práci s dětmi. Ty totiž nekorespondovaly s osobnostně-orientovaným pojetím, uváděným v uvedeném programu, ale zaměřovaly se na jednotlivé složky výchovy.

Povinnou dokumentaci MŠ vedla, ale ne zcela průkazným způsobem. Realizaci výchovně-vzdělávacího programu dokladovala náležitě.

Kontrola naplňování programu probíhala průběžně, v písemné podobě a v souladu se stanovenými evaluačními pravidly. Jeho vyhodnocování se však do plánování dalších činností nějak nepromítalo.

Organizace pedagogického procesu, která se odrážela v uspořádání činností v průběhu dne, měla tradiční, pevně danou podobu. Psychohygienické zásady sice dodržela, ale děti se přizpůsobovaly jí, místo naopak. Počet dětí i prostorové podmínky dovolovaly větší uvolnění i uspokojení vývojových a individuálních potřeb dětí. Setrvačnost v přístupu k výchovně-vzdělávací práci je však nedovolila plně rozvinout. Pitný režim nefungoval a doba odpočinku na lehátku byla pro děti, které neusnuly příliš dlouhá. Emocionální a sociální potřeby dětí, na rozdíl od intelektuálních, však byly naplněny.

Informování rodičů o projevech dětí probíhá nejčastěji individuálně, v běžném denním styku. Dvakrát ročně, kdy MŠ pořádá besídky pro rodičovskou veřejnost bývá přizvána i učitelka ze

základní školy, aby informovala o požadavcích školy. Jinak MŠ využívá jen běžné formy kontaktu s rodiči. Na životě obce se podílí přípravou programu pro vítání občánků do života.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti negativně ovlivnil více rutinní styl práce, uplatňovaný při práci s dětmi, než nekvalifikovanost jedné z pedagogických pracovníků. Její přirozené předpoklady a přístup k pedagogické činnosti do značné míry vyrovnávaly nedostatek zkušeností. Vedení v duchu současných trendů jí však chybělo.

Spontánní a řízené činnosti

Při plánování a přípravě výchovně-vzdělávacích činností se učitelky soustředily hlavně na řízené aktivity, spontánní opomíjely. To se pak odrazilo i při realizaci her, které nebyly cílevědomě rozvíjeny. Přestože učitelky pořizovaly záznamy o plnění stanovených cílů i o individuálních projevech dětí, k dalšímu plánování je nevyužívaly. Úkoly pro řízené činnosti byly poněkud samoučelné. Nebraly zřetel na věkové zvláštnosti a pro mladší děti byly příliš náročné. Taktéž jednotně použité metody, bez rozlišení a možnosti výběru, vyhovovaly svou přiměřeností jen některým dětem. Ostatní buď pasivně přihlížely, nebo pracovaly s didaktickým materiálem bez výraznějšího porozumění. Učitelky vedly děti především verbálně, pomocí pokynů. Otázky neměly promyšlené a při plnění cílů nebyly důsledné. Mnohdy samy, nebo náповědou řešily zadané úkoly místo dětí. Ty měly poněkud větší možnost se individuálně uplatnit a realizovat při spontánních činnostech. Učitelky jim nechaly volnost ve výběru dostupně uložených hraček, ale nepomáhaly herní aktivity rozvíjet. Děti pak stavěly na vlastních, mnohdy ne příliš bohatých zkušenostech. Hračky používaly bez větší fantazie, spíše s nimi jenom manipulovaly. Tím, že byly činnosti podřízeny organizaci dne, došlo k ukončení her v určitém čase pro všechny stejně. Ty děti, které přišly do MŠ později měly k rozvoji spontaneity a pohybu jen málo příležitostí. Neuspokojení této potřeby se pak promítlo i do řízených, navíc staticky pojatých aktivit. Děti se chovaly neklidně a unikaly k jiným než řízeným činnostem. Učitelky však s klidem a vřídností reagovaly na nežádoucí, někdy i agresivní dětské projevy. Svým laskavým a velmi pěkným přístupem vzbuzovaly v dětech důvěru a pocit bezpečí.

Motivace ke spontánním činnostem spočívala ve stabilně upraveném prostředí, které příliš nových podnětů neposkytovalo, neboť většina hraček byla uzavřena ve skříních. Děti se inspirovaly ke hře pouze těmi, které měly na dohled, nebo zavedenými zvyklostmi. Nejčastěji se uchylovaly k práci u stolečků, kde měly volně k dispozici pracovní listy či omalovánky, které učitelky v rámci probíraného tématu připravily. Převažovaly tak činnosti úkolového charakteru na úkor rozvíjení dětské představivosti a fantazie. Motivace k řízeným aktivitám měla názornou podobu, vztahující se tématicky k naplánovanému týdennímu celku. Vnitřně však děti příliš nezasahovala. Vzbuzovala jejich zájem pouze zpočátku, s výjimkou využití hudby k pohybovým činnostem, ale průběžně dětskou pozornost neudržela. Hodnocení projevů a chování dětí probíhalo v celkově pozitivním duchu. Většinou bylo jak při hrách, tak při řízených činnostech individuální a kladně povzbuzující. Chyběla mu však věcnost a důslednost. Někdy neodpovídalo skutečnosti, takže neposkytovalo dětem konkrétní zpětnou vazbu.

Průběh spontánních i řízených činností byl hodnocen jako vyhovující.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

MŠ díky nedostatečnému materiálnímu vybavení i stylu práce nevytvářela dostatek příležitostí k pohybovému rozvoji dětí. Tyto možnosti poskytuje pouze školní zahrada, která je sezónně

využívána a částečně může kompenzovat nedostatek pohybových příležitostí. Chyběla promyšlená a cílevědomá prevence vadného držení těla, nesprávného držení tužky i rozvoje jemné motoriky.

Sebeobslužné dovednosti dětí při oblékání odpovídaly jejich věku. Při hygieně a stolování scházelo důsledné vedení učitelek k vytváření a upevňování správných dětských návyků. Projevilo se to zejména v tom, že si děti neuměly utřít ruce do sucha a až nebezpečně zamokřily podlahu umývárny. Při jídle nevhodně zacházely s příborem.

Zmíněná nedůslednost působila stejně při zakládání zdvořilostních návyků, které měly děti rozvinuty jen v minimální míře. Učitelky je při požádání o pomoc, či za provedenou úsluhu nevyžadovaly.

Komunikační dovednosti a autonomní chování měly děti přiměřeně rozvinuty. Svobodné a bezpečné prostředí je podporovalo. V jazykových a řečových dětských projevech se v poměrně vysokém procentu objevovala špatná výslovnost.

Ve vztazích mezi dětmi panovala jistá nevyváženost. Někdy se k sobě chovaly hezky a jindy jednaly agresivně. Jen málokdy uměly přiměřeně spolupracovat a přijímat odpovídající sociální role.

MŠ je sice zaměřena na poznávací oblast, ale spíše jen na získávání jednotlivých poznatků (i ve vztahu k životnímu prostředí), než na jejich propojování do souvislostí a přiměřené rozvíjení myšlenkových operací.

Představivost a fantazii, jak se odrážely v tvořivých i konstruktivních činnostech a při námětových hrách, neměly děti příliš rozvinuty. Nebyla jim věnována patřičná péče a pozornost.

Úroveň dětských prací, zejména výtvarně-pracovních dosahovala velmi dobré úrovně.

Celková úroveň průběhu a výsledků výchovně- vzdělávací práce byla vyhovující.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V předcházejících letech, kdy byl počet dětí v mateřské škole nižší a finanční prostředky nestačily pokrýt úhradu dvou učitelek ve třídě, ředitelka zabezpečovala provoz MŠ sama. Nad rámec svých povinností i přímé výchovné činnosti zajišťovala práci s dětmi v takové provozní době, která měla pro potřeby zaměstnaných rodičů ještě smysl. Přitom plnila povinnosti, vyplývající ze zavedení a funkce příspěvkové organizace. Díky jejímu úsilí se podařilo chod předškolního zařízení v obci udržet.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003 Č.j. JMK 511/2003 OŠ ze dne 29. května 2003*
2. *Protokol o provedení změny v síti škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 15. června 2004*
3. *Povolení výjimky ředitelem MŠ podle § 4 odst. 8 vyhlášky č. 35/1992 Sb., o mateřských školách ze dne 8. října 2004*

4. Škol (MŠMT) V 1-01 Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 29. září 2004
5. Zřizovací listina ze dne 18. října 2002
6. Školní řád s platností dne 1. září 2004
7. Provozní řád mateřské školy, ze dne 1. ledna 2003
8. Organizační řád mateřské školy s účinností od 1. ledna 2003
9. Rozvrh hodin pedagogických pracovníků pro školní rok 2004/2005
10. Vnitřní řád školy s platností 1. září 2004
11. Organizace dne v mateřské škole pro školní rok 2004/2005
12. Přehled docházky ze září a října 2004
13. Přehled výchovné práce pro školní rok 2004/2005
14. Záznamy o dětech pro školní rok 2004/2005
15. Evidenční listy pro děti v mateřské škole ve školním roce 2004/2005
16. Personální dokumentace ve školním roce 2004/2005
17. Vysvědčení o maturitní zkoušce ze dne 24. května 1993, Gymnázium Velké Meziříčí, studijní obor 79-02-5, číslo maturitního protokolu 20
18. Rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy pro školní rok 2004/2005
19. Zápis z porady pedagog. pracovníků 3. září, ve školním roce 2004/2005
20. Zápis z porady 30. srpna 2004
21. Podklady pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy ve šk. roce 2003/2004 ze dne 28. července 2004
22. Inspekční zpráva ze dne 24. února 1998, Č. j. 125-72/98-11015
23. Dotazník pro rodiče
24. Plán Rok v mateřské škole, Školní rok 2004 – 2005 ze dne 3. září 2004
25. Podkladová dokumentace – Dotazník pro ředitele před inspekci, Podkladová inspekční dokumentace – mateřské školy ze dne 20. září 2004

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání pozitivně ovlivnilo operativní řízení, zejména organizační zvládnutí velkého rozsahu činností za ztížených podmínek. Nedostatky se projevíly v metodicko-odborném vedení nekvalifikované učitelky.

Materiální zázemí mělo pozitivní vliv na výchovně-vzdělávací činnost z hlediska prostorových podmínek. Naopak negativně zapůsobilo nedostatečné využití pomůcek a hraček k podpoře činností dětí, které byly v MŠ k dispozici.

Na průběh a výsledky pedagogické práce mělo příznivé dopad celkové klima, které učitelky svým přístupem k dětem vytvářely. Negativa pak spočívala v malé promyšlenosti výchovně-vzdělávacích činností. Dále v neuspokojivém zužitkování podmínek, včetně organizace a použitých metod, které měla MŠ k optimálnímu, především individuálnímu rozvoji dětí v souladu se současnými trendy v pedagogice.

Hodnoticí stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu PaedDr. Eliška Vencálková

..Eliška Vencálková, v. r.

V Brně dne 22. října 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. října 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Eliška Palásková

..Eliška Galásková, v. r.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního

*týmu, tj. Česká školní inspekce - Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno.
Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.*

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-12-09	12-1040/04/262-952
Zřizovatel	2004-12-09	12-1040/04/262-952

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.